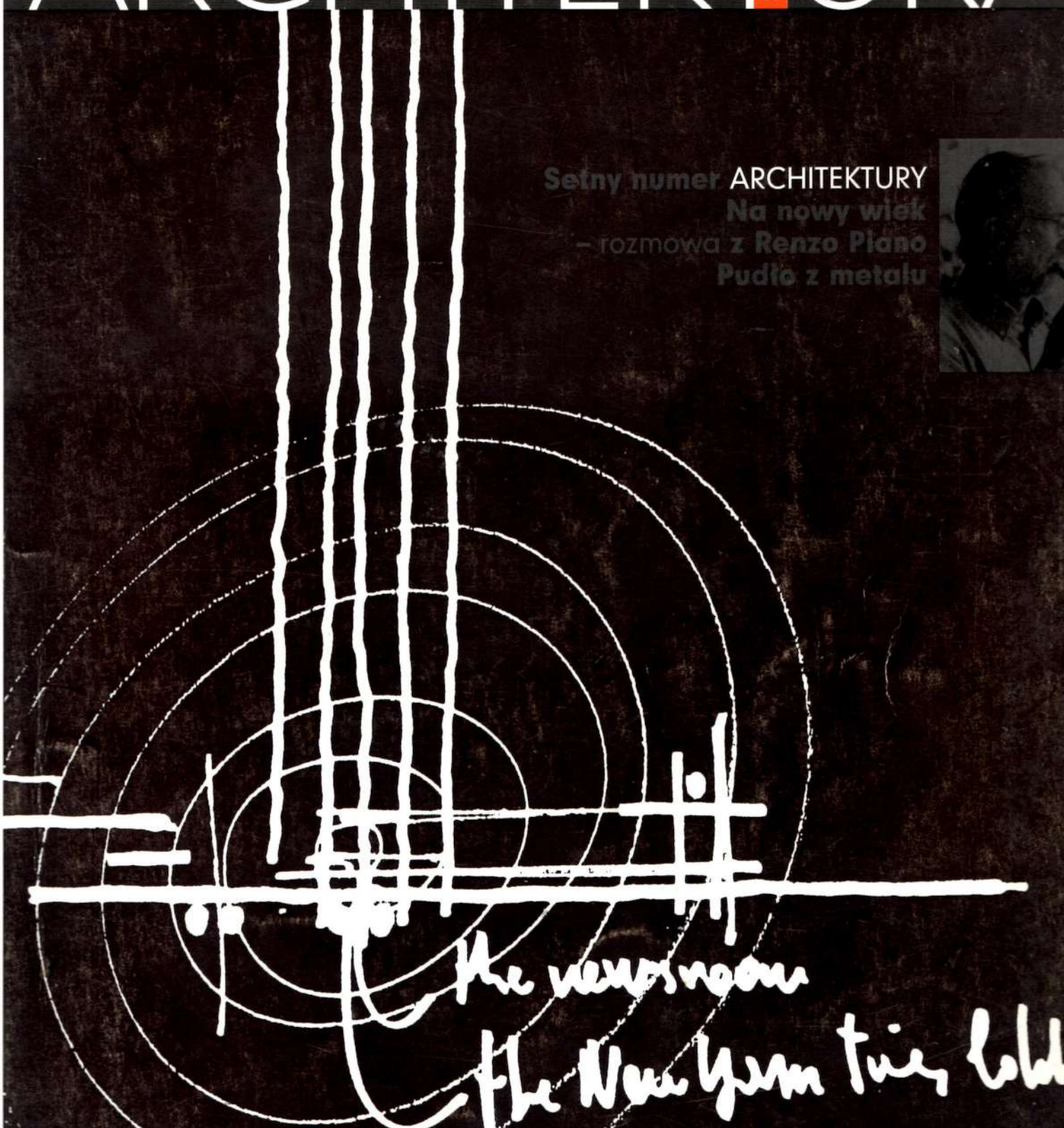

ARCHITEKTURA

murator

Świetny numer ARCHITEKTURY
Na nowy wiek
- rozmowa z Renzo Piano
Pudło z metalu

*The newsroom
The New York Times, Cold*

01.2003

9 771232 637036

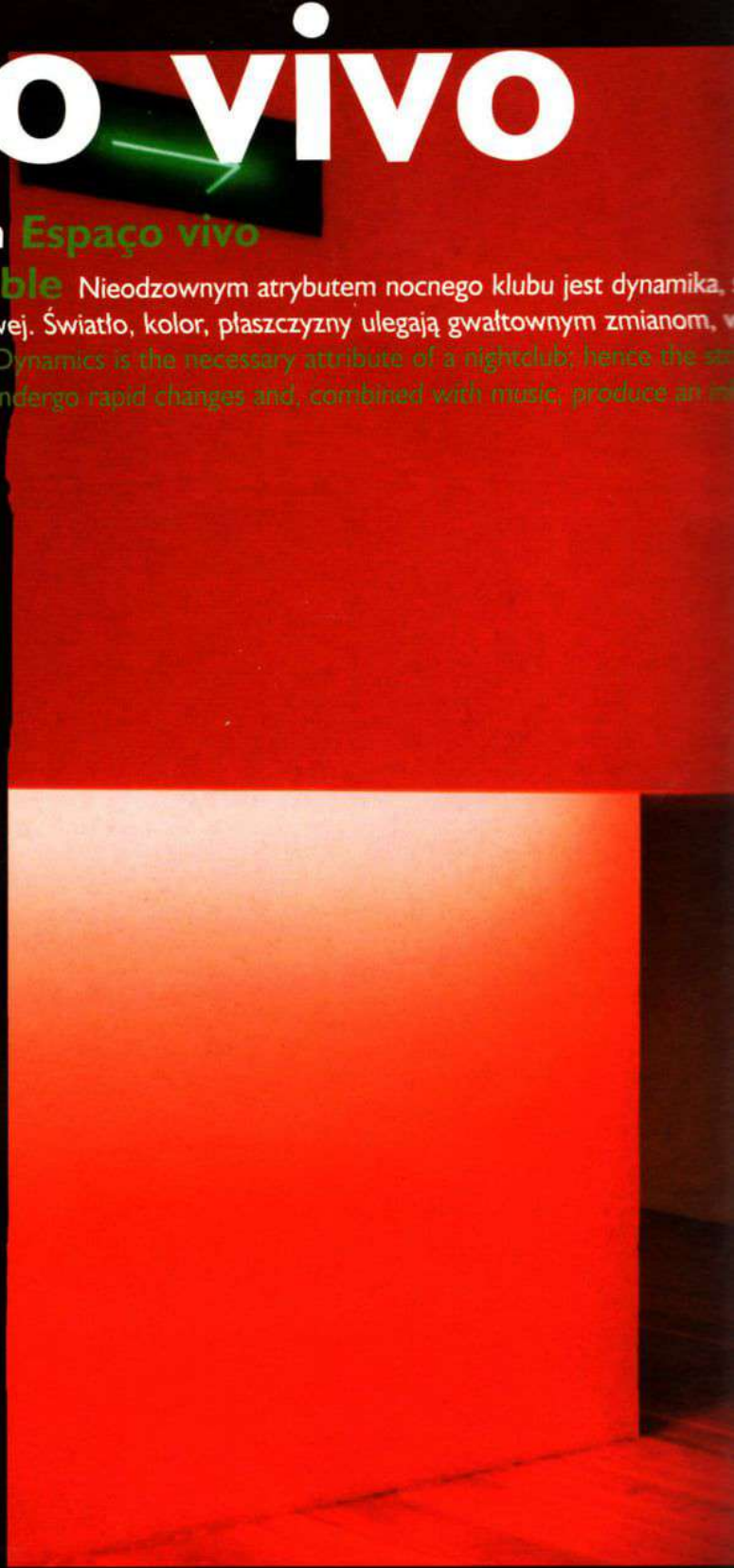
www.architektura-murator.pl

ARCHITEKTURA - MURATOR - STYCZEŃ 2003 - 01.2003 - 01

Espaço vivo

– podążając za nieosiągalnym **Espaço vivo**

– **striving after the unattainable** Nieodzownym atrybutem nocnego klubu jest dynamika, dążenie do stworzenia espaço vivo – przestrzeni żywej. Światło, kolor, płaszczyzny ulegają gwałtownym zmianom, a z muzyką tworzą nieskończenie wiele kombinacji \ Dynamics is the necessary attribute of a nightclub; hence the striving after espaço vivo – live space. Light, color, surfaces undergo rapid changes and, combined with music, produce an infinite number of combinations.

Okolo godziny trzeciej w nocy na zatłoczonych ulicach miast Portugalii zaczyna się gorączkowe poszukiwanie. Szczęście i smutek, pasja i melancholia – wszystko to oczekuje na kulminacyjny moment nocy. Gdzie dziś jest najlepsze party w mieście? Jakie kryteria skłaniają nas do wyboru? Czego szukamy? A wreszcie jak zaprojektować miejsce gdzie show odegrany będzie przez samą publiczność, gdzie atmosferę zbudują ludzkie emocje, a nie piękne meble czy drogie tapety. Jak możemy wpłynąć na jakość tej przestrzeni?

Od takich pytań zaczął architekt Álvaro Leite Siza projektując dyskotekę Mantra w nadmorskim Matosinhos, nieopodal Porto. Usytuowanie

we wnętrzu starego magazynu, stanowiącego charakterystyczny element miasta, które niegdyś było wyłącznie przemysłowym zapleczem, a dziś ulega gwałtownej transformacji, skłoniło architekta do zachowania zewnętrznej estetyki budynku. W wyniku tego powstał projekt tak zwanego nowego wypełnienia, którego plan oparty jest na dwóch silnych kierunkach, wyznaczonych zbiegiem ważnych alei miasta i osi biegnącej przez środek placu i fasady głównej.

Strefa wejściowa dyskoteki została podzielona na dwa atria z pasażem, będącym powtórzeniem zewnętrznej komunikacji publicznej. Surowa, kamienna ściana budynku biegnąca łukiem

wzdłuż korytarza przez dwie kondygnacje, różnie daje do zrozumienia, gdzie jest granica pomiędzy tym, co było, a tym, co jest elementem nowo powstałej przestrzeni, w którą za chwilę wkroczymy. Uwagę zwraca panel drewniana ściana szatni i stalowo-drewniane drzwi na tle płaszczyzn białych ścian. Prosta elegancja, a nawet zaskakujący spokój i oczekiwanie, stoi w opozycji do zgiełku i przygotowuje nas na spotkanie innego świata. Do wnętrza prowadzą wahadłowe drzwi. Pierwsze skrzypce grają tu zdecydowane płaszczyzny – pojawiające się kolejne plany zdujące kulminację na drewnianym, centra

2

łożonym parkiecie. Biegające dookoła antre-
le, dostępne ze schodów i pochylni, zamykają
zestrzeń nad barami znajdującymi się w part-
e. W głębi umieszczono zaplecza i toalety.
Rola projektanta dyskoteki zaczyna się od pobu-
nienia i wywołania emocji. Nieodzownym atrybu-
tem nocnego klubu jest dynamika, stąd dążenie
do stworzenia *espacio vivo* – przestrzeni żywej.
Architektura jest substancją stałą, dlatego idea ta-
to utopią, jednak podążanie za tym marzeniem
przynosi mi wiele ciekawych odkryć – mówi autor.
Architekt konstruuje wnętrze za pomocą koloru,
kóry ma wyzwalać emocje. Dlatego zastosowano
awansowany system sterowania oświetleniem.

Światło, przestrzeń, płaszczyzny ulegają gwałtow-
nej transformacji, wraz z muzyką tworzą nieskoń-
czenie wiele kombinacji. Uczestnicy tego spektak-
klu mają wrażenie przebywania w ciągle nowym
miejscu. Wnętrze jest dynamiczne i niepowtarzal-
ne, ulega zmianie wyrazu i formy.

Poza starannie przyciętym piaskowcem, tworzą-
cym bary i fragmenty ścian zbudowanych głów-
nie z białych gipsowo-kartonowych płyt, archi-
tekt używa zaledwie paru elementów meblar-
skich w części restauracyjnej, znajdującej się
na antresoli. Są to dwa typy krzeseł projektu
Miesa van der Rohe – Chair MR i Barcelona oraz
stoły Mesa Figurativa projektu Álvaro Leite Siza.

Kamienne posadzki wzbogacone są gdzienie-
gdzie fragmentami drewnianego parkietu.

Wnętrza dyskoteki Mantra, zbudowane za po-
mocą prostych i eleganckich środków, są przy-
kładem poszukiwania nowego wyrazu architek-
tury, wykraczającego daleko poza dobór wypo-
sażenia czy materiałów wykończeniowych. Ar-
chitekt poszukuje przestrzeni żywej w oparciu
o nowy wymiar stworzony przez światło
i dźwięk, w połączeniu z siłą form i rzeźbiarskim
potraktowaniem wnętrza, będącym kontynuacją
tradycji architektonicznej szkoły Porto.

Katarzyna Jasmina Gubernat

Zdjęcia: **Ferreira Alves**

Dyskoteka Mantra

Matosinhos, Av. de Alfonso
Henriques, Portugalia

Autor: architekt

Álvaro Leite Siza

Konstrukcja: ARTEBUILD-

-Imobiliaria Unipessoal

Inwestor: ARTEBUILD-

-Imobiliaria Unipessoal

Powierzchnia

całkowita: 3050 m²

Powierzchnia

użytkowa: 2640 m²

Kubatura: 9900 m³

Projekt: 1998

Realizacja: 2002

Koszt inwestycji:

1 000 000 euro

Mantra Discotheque

Matosinhos, Av. de Alfonso

Henriques, Portugal

Architect: Álvaro Leite Siza

Structural engineer:

ARTEBUILD-Imobiliaria

Unipessoal

Client: ARTEBUILD-Imobiliaria

Unipessoal

Total area: 3.050m²

Usable floor area: 2.640m²

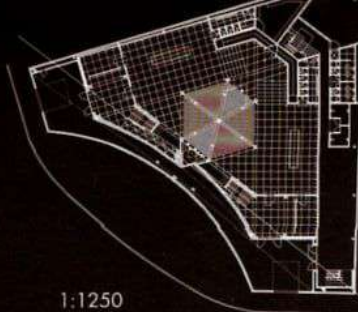
Volume: 9.900m³

Design: 1998

Construction: 2002

Cost of investment:

1.000.000 Euros

3a

3b

3c

1. Widok jednego z dwóch głównych wejść
2. Fragment części restauracyjnej na piętrze
3. a – rzut parteru, b – rzut piętra, c – rzut strefy technicznej
4. Widok części centralnej
5. Álvaro Leite Siza, fot. Katarzyna Jasmina Gubernat
6. Fragment wnętrza ze świetlikiem
7. Widok na jeden z barów

1. One of the two main entrances
2. Fragment of the upstairs restaurant
3. a – ground floor plan, b – upper floor plan, c – technical zone plan
4. Central part
5. Álvaro Leite Siza, Photo Katarzyna Jasmina Gubernat
6. Interior fragment with a skylight
7. View of a bar

o Leite Siza (1962),
 idade de
 itectura da
 ersidade do Porto
 om 1994).
 uje się również
 nictwem
 myślowym.
 990 roku
 adzi pracownię
 o Leite Siza.
 ne realizacje:
 teka Next
 inhos, Portugalia
 ; house Toló, Cerva,
 galia (1998);
 teka Estado Novo,
 inhos, Portugalia

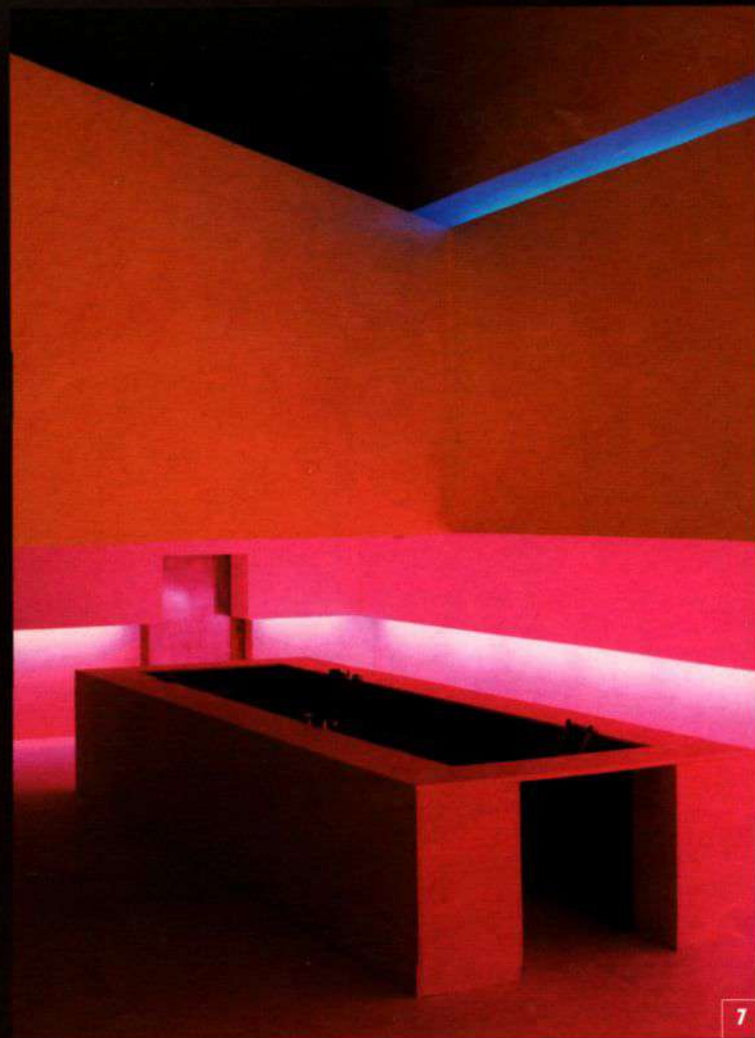
ne nagrody:
 ure Prize of Mobilis,
 nienie specjalne
 ; Architécti
 s/arkial 2000,
 nienie specjalne
 ole z Salao de
 Quinta do Eirado

5

6

7